

İQTİSADİYYAT

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

Əlaqələrimizin uğurlu inkişafı əməkdaşlığımıza yeni töhfələr verəcək

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dəvəti ilə xüsusi qonaq qismində oktyabrın 20-də İstanbulda İnkişaf etməkdə olan səkkiz ölkənin İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının D-8 "Əməkdaşlıq yolu ilə imkanları artırmaq" devizi altında keçirilən IX Zirvə görüşündə iştirak etmişdir. Azərbaycanın Türkiyə, İran, Pakistan, Banqladəş, Malayziya, İndoneziya, Misir və Nigeriyanın daxil olduğu D-8 ölkələrinin toplantısında yüksək səviyyədə təmsil olunması ölkəmizin gündən-günə artan nüfuzunu göstərir.

Zirvə görüşünü açıq elan edən İnkişaf etməkdə olan səkkiz ölkənin İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının D-8-in baş katibi Seyid Ali-Mohammad Musəvi tədbirin əhəmiyyətindən danışıqda. D-8 təşkilatının hazırkı sədri, Pakistanın Baş naziri Şahid Xaqan Abbasi qurumun müasir dövrdə fəaliyyətinin daha da genişləndirilməsində üzv ölkələrin səylərinin gücləndirilməsinin vacibliyini vurğulamışdır. O, D-8 təşkilatına sədrliyin Pakistandan Türkiyəyə keçdiyini elan etmişdir.

Təşkilatın yeni sədri, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan çıxışında üç qitədə yerləşən ölkələri əhatə edən D-8-in son 20 ildə fəaliyyətinin uğurlu olduğunu vurğulayaraq, dünyada baş verən gərginliklər fonunda Zirvə görüşünün keçirilməsinin önəmli qeyd etmişdir. Son illər müsəlmanların yaşadığı bölgələrdə baş verən münaqişələrin, terrorizmin, təbii fəlakətlərin ciddi fəsadlarla nəticələndiyini deyən Türkiyə Prezidenti təəssüflə bildirmişdir ki, global ədalətsizlik azalmağa əvəzinə, daha da artır. Dünyada İslamla terrorizmin əlaqələndirilməsi cəhdlərinin, islamofobiyanın və ksenofobiyanın artdığını, miqrant böhranının dərinləşdiyini bildirən Türkiyə Prezidenti demişdir ki, D-8 ölkələri dünyada çox az ölkənin sahib olduğu gənc və dinamik artan əhaliyə, zəngin təbii sərvətlərə, sürətli inkişafa malikdir. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan üzv ölkələrin bu potensialından tam səmərəli istifadə olunması nəticəsində qarşılıqlı ticarət dövriyyəsinin hazırkı 100 milyard dollardan qısa müddətdə 500 milyard dollara çatdırılmasını qeyd etmişdir. Türkiyə Prezidenti D-8 üzvlərinin sayının artırılmasının, qarşılıqlı ticarətin milli valyutalarla aparılmasının təşkilatın daha da güclənməsinə imkan yarada biləcəyini bildirmişdir.

*****

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev D-8 IX Zirvə görüşündə çıxış etmişdir. O, bu tədbirə dəvətə görə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın öz təşəkkürünü bildir-

miş, bunu Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının, dostluğunun bariz nümunəsi kimi qiymətləndirmişdir. Dövlət başçısı toplantı iştirakçılarının diqqətini ilk növbədə ölkəmizin uzun illər üzlaşdığı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə cəlb edərək qeyd etmişdir: "Ermənistan 25 ildən artıqdır ki, Azərbaycanın tarixi torpaqlarını - Dağlıq Qarabağ və ətrafındakı 7 rayonu işğal edib. Həmin ərazilərdə etnik təmizləmə siyasəti aparılıb, 1 milyon artıq soydaşımız qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb. 1992-ci ildə Ermənistan Xocalı soyqırımını törədib. Bu hərbi cinayət nəticəsində 613 dinc azərbaycanlı qətlə yetirilib, onlardan 106-sı qadın və 63-ü uşaqdır. Minslərlə insan itkin düşüb və yaralanıb. BMT Təhlükəsizlik Şurası münaqişə ilə bağlı 4 qətnamə qəbul edib. Bu qətnamələrdə erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycan torpaqlarından dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb edilir. Eyni zamanda, Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, ATƏT və digər təşkilatlar da oxsar qərar və qətnamələr qəbul etmişlər. Lakin işğalçı Ermənistan bu qərarlara məhəl qoymur və azərbaycanlı mülki əhaliyə qarşı hərbi cinayətlərini davam etdirir.

Ötən ilin aprelinde təmas xəttində Ermənistanın silahlı hücumu nəticəsində mülki şəxslər və hərbiçilər həlak olub. Yüzlərlə yaşayış evi dağıdılıb. Azərbaycan Ermənistanın bu təxribatının qarşısını qatıyıcılıqla aldı, ordumuz torpaqlarımızın bir hissəsini erməni işğalçılarından azad etdi. Bundan sonra Ermənistan tərəfindən tamamilə dağıdılmış Cocuq Mərcanlı qəsəbəsi yenidən quruldu. 150 evdən ibarət bu qəsəbədə məktəb, tibb məntəqəsi və məscid tikildi. Bu məscid ermənilər tərəfindən dağıdılmış Şuşa məscidinin bənzəridir.

Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın tarixi torpağıdır. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri əsasında Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməlidir. Azərbaycan dövləti və xalqı heç vaxt imkan verməyəcək ki, onun əzəli torpağında ikinci qondarma erməni dövləti yaradılsın. Ölkəmizin ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu deyil və olmayacaq".

Ölkəmizdə İslam həmrəyliyinə xüsusi əhəmiyyət verildiyini vurğulayan İlham Əliyev görüş iştirakçılarının nəzərinə çatdırmışdır ki, 2017-ci il Azərbaycanında "İslam Həmrəyliyi İli" elan olunub. Eyni zamanda, bu il Azərbaycanında 54 müsəlman ölkəsindən gələn 3 minə yaxın imdançının iştirak etdiyi IV İslam Həmrəyliyi Oyunları keçirilib. Biz bu gün dünyada ən

ciddi təhlükələrdən biri olan islamofobiya qarşı fəal mübarizə aparırıq. Özünü müsəlman ölkələrinin dostu kimi qələmə verməyə çalışan Ermənistan Dağlıq Qarabağ və ətraf bölgələrdə məscidləri və dini abidələri dağıdıb. Məscidləri dağıdan ölkə heç vaxt müsəlman ölkələrinin dostu ola bilməz. İki gün əvvəl Azərbaycanın öz müstəqilliyinin bərpasının 26-cı ildönümünü qeyd etdiyini diqqətə çatdıran Dövlət başçısı qısa müddət ərzində ölkəmizin uğurlu inkişaf yolundan danışıqda. "2004-cü ildən başlayaraq iqtisadiyyatımız 3 dəfədən çox artmış, 2 milyona yaxın iş yeri açılmışdır. Yoxsulluq 5 faizə düşmüşdür. Savadlılıq 100 faizə yaxındır. Valyuta ehtiyatlarımız ölkənin ümumi daxili məhsuluna bərabərdir. Xarici dövlət borcu ümumi daxili məhsulun 20 faizindən azdır. Azərbaycanın bu uğurları beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də qeyd olunur. Davos İqtisadi Forumunun iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliyi üzrə bulki hesabında Azərbaycan 35-ci yeri tutub.

Azərbaycan beynəlxalq miqyaslı layihələrin təşəbbüskarı və fəal iştirakçısıdır. Bu gün biz tərəfdaşlarımızla birlikdə "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsini icra edirik. Bu, dünyanın ən böyük infrastruktur layihələrindən biridir. Cənub Qaz Dəhlizinin əsas hissəsi olan TANAP qaz kəməri üzrə saziş 2012-ci ildə Azərbaycan ilə Türkiyə arasında İstanbul şəhərində imzalanmışdır və bu kəmərlə gələn il istifadəyə veriləcəkdir. Tezliklə rəsmi açılış olacaq Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Avropa ilə Asiya arasında ən qısa yol olacaqdır. Azərbaycan Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin yaradılmasına böyük sərmayələr qoyur. Bu nəqliyyat dəhlizləri Avrasiyanın iqtisadi inkişafı üçün yeni imkanlar açacaqdır".

*****

Zirvə görüşündə D-8 Şurasının 16-cı, 17-ci və xüsusi sessiyalarının hesabatları dinlənmiş, gündəlikdə duran məsələlər müzakirə olunmuşdur.

Qeyd edək ki, oktyabrın 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev İstanbulda İran İslam Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Eshaq Cahangiri ilə görüşmüş, görüşdə Prezident İlham Əliyev ikitərəfli münasibətlərin uğurlu inkişaf etdiyini bildirmiş, siyasi əlaqələrimizin yüksək səviyyədə olduğunu vurğulamışdır. İqtisadi əlaqələrimizin uğurlu inkişaf etdiyini deyən Prezident İlham Əliyev Astara-Astara dəmir yolu layihəsinə dünyada böyük marağın olduğunu qeyd edərək bildirmişdir ki, bu layihə bəlgədə iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına xidmət edir.

"Beynəlxalq investisiya siyasətləri: irəliyə doğru" mövzusunda Beynəlxalq Investisiya Konfransı keçirilib

Oktyabrın 24-də Bakı Biznes Mərkəzində İqtisadiyyat Nazirliyi və BMT-nin Ticarət və İnkişaf üzrə Konfransının (UNCTAD) birgə təşkilatçılığı ilə "Beynəlxalq investisiya siyasətləri: irəliyə doğru" mövzusunda Beynəlxalq Investisiya Konfransı öz işinə başlayıb.

Tədbirdə 11 xarici ölkənin dövlət qurumlarının, beynəlxalq təşkilatların, o cümlədən UNCTAD, Avropa Komissiyası, Beynəlxalq Əmək Təşkilatı və Enerji Xartiyası Katibliyinin təmsilçiləri, xarici universitetlərdən nümayəndələr və iş adamları iştirak edib. Azərbaycan tərəfdən konfransa böyük maraq göstərilib və tədbirə müxtəlif dövlət qurumlarının, bir sıra universitet və özəl şirkətləri təmsil edən 40-a yaxın nümayəndə qatılıb.

Konfransda çıxış edən iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahil Babayev Azərbaycan və UNCTAD arasında əlaqələrin əhəmiyyətini, eləcə də gələcək

əməkdaşlıq imkanları barədə məlumat verib. Qeyd edilib ki, 2 gün davam edəcək konfransın mövzusu aktualdır və bir sıra əhəmiyyətli sahələr, o cümlədən beynəlxalq investisiya siyasətlərində son yeniliklər, beynəlxalq və regional investisiya sazişləri, investisiya mübahisələrinin həlli və investisiya siyasətlərində ən yaxşı təcrübələr haqqında müzakirələr aparılacaq.

Azərbaycan iqtisadiyyatı, ölkəmizin investisiya siyasəti və bu sahədə həyata keçirilən hüquqi və institusional islahatları diqqətə çatdıran nazir müavini konfransın investisiyalar sahəsində fikir mübadiləsinin aparılması, yeniliklərin öyrənilməsi və təcrübə mübadiləsi baxımından önəmli vurğulamışdır. Bildirilib ki, Azərbaycanla yaradılmış siyasi və iqtisadi əlaqələrin sadəliyi, investisiyaların hüquqlarının etibarlı qorunması, əlverişli coğrafi

mövqə Azərbaycanı xarici investisiyalar üçün cəlbedici ölkəyə çevirib. 1995-ci ildən indiyədək Azərbaycan iqtisadiyyatına 233,5 mlrd. ABŞ dolları həcmində investisiya qoyulub ki, bunun 111 mlrd. ABŞ dollarını xarici investisiyalar təşkil edir.

UNCTAD-ın Investisiya Siyasətləri Departamentinin rəhbəri Corc Veber çıxışında təmsil etdiyi qurumun fəaliyyəti və müvafiq sahədə görülən tədbirlər barədə məlumat verib.

Sonra beynəlxalq investisiya siyasətinin müxtəlif istiqamətləri üzrə sessiyalar - "Beynəlxalq investisiya siyasətləri sahəsində son yeniliklər və əsas problemlər", "Beynəlxalq investisiya sazişləri rejimində islahatlar: səbəblər və həlli yolları" və "İri regional investisiya sazişləri: bölgə üçün təsirləri" keçirilib, beynəlxalq ekspertlərin mövzulara dair məruzələri dinlənilib, müzakirələr aparılıb, iştirakçıların maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Bioloji Təbabət xəstəliyi deyil, xəstəni müalicə edir!

Niyə məhz Bioloji Təbabət ?

Bioloji Təbabət öz müalicə prinsipini xəstə orqanizmin biotenzimləyici imkanlarını səfərbər etməklə, süni-kimyəvi vasitələrdən istifadə etmədən xüsusi üsullar üzərində qurmuşdur.

DIAGNOSTİKA

- ☑ Qaranlıq sahəli mikroskopiya
- ☑ Rentgen
- ☑ USM
- ☑ Rəngli-doppler
- ☑ Endoskopiya
- ☑ EKQ (elektrokardiografiya)
- ☑ Exo-KQ
- ☑ EEQ (elektroensefaloqrafiya)
- ☑ Densitometriya
- ☑ KT (kompüter tomoqramma)
- ☑ Elektromiografiya
- ☑ BRT (biorezonans terapiya)

TERAPİYA

- ☑ Allerqologiya
- ☑ Dermatologiya
- ☑ Endokrinologiya
- ☑ Kardiologiya
- ☑ Nevrologiya
- ☑ Qastroenterologiya
- ☑ Urologiya
- ☑ Andrologiya
- ☑ Oftalmologiya
- ☑ Vertebrologiya

LABORATORİYA

- ☑ Klinik analizlər
- ☑ Biokimyəvi analizlər
- ☑ Hormonların təyini
- ☑ İmmunoloji analizlər
- ☑ Mikrobioloji analizlər
- ☑ Onkomarkerlərin təyini
- ☑ PZR müayinələr
- ☑ Genetik analizlər (AFGEN laboratoriya)

Ünvan: Bakı şəhəri, 3-cü mkr.,
Pişavari küç., 110 (Cavadxan küç 24),
Memar Əcəmi metrosunun yaxınlığında

f /bioloji.tababat
www.btk.az

(012)(050)
(055)(070) 430 89 89

Parlamentin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında bir sıra qanun layihələrinə baxılıb

Oktyabrın 19-da Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin növbəti iclası keçirilib. Komitə sədri Ziyad Səmədzadə gündəlikdəki 13 qanun layihəsi barədə məlumat verib. Övvəlcə komitədə Vergi və İnzibati Xətalər məcəllələrində

"Azərbaycan Respublikasının 2003-cü il 17 iyun tarixli 478-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamə"də, "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında", "Poçt haqqında", "Kommersiya siri haqqında", "İnvestisiya fondları haqqında", "Banklar haqqında", "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında", "Reklam haqqında" qanunlarda təklif edilən dəyişikliklərə dair qanun layihələri müzakirə olunub. Qeyd edilib ki, təklif olunan dəyişikliklər texniki xarakter daşıyır. Dəyişikliklərə əsasən, beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq, xarici dövlətlərin hüquqi və fiziki şəxslərinin Azərbaycanla həyata keçirdikləri maliyyə əməliyyatları barədə məlumatlar Vergi Məcəlləsinin 76-1-ci maddəsinin tələbləri əsasında həmin xarici dövlətlərin səlahiyyətli orqanlarına təqdim edilməlidir. Bildirilib ki, dəyişikliklərə müvafiq olaraq İnzibati Xətalər Məcəlləsinə müvafiq maddə əlavə edilir. Belə ki, vergi ödəyicisi kimi qeydiyyatda olmayan şəxslər tərəfindən vergi və maliyyə mübadiləsinə nəzərdə tutulan Azərbaycanın tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr əsasında xarici dövlətlərdən daxil olan sorğuların cavablandırılması üçün tələb olunan məlumat və sənədlərin müəyyən edilən müddətdə təqdim edilməməsinə və ya bilərəkdən təhrif olunmaqla təqdim edilməsinə görə fiziki şəxslər 50 manat məbləğində, hüquqi şəxslər 100 manat məbləğində cərimə edilir. Sonra "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayanandırılması haqqında" Qanuna dəyişikliklər müzakirə edilib. Qeyd olunub ki, Azərbaycanda sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların müddətinin 2021-ci ilin yanvarın 1-dək uzadılması nəzərdə tutulur. Qanuna iqtisadi, dövlət və qida təhlükəsizliyi ilə bağlı yeni bir maddə də əlavə edilir. İclasda "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında", "Avtomobil yolları haqqında" qanunlara dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihələrinə də baxılıb. Hər iki sənəddə təklif olunan texniki dəyişikliklər məqsəduyğun hesab edilib. Müzakirə olunan məsələlər barədə deputatlar fikirlərini səsləndiriblər. Sonra müzakirə edilən bütün qanun layihələri Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.

Aydın Əliyev: DGK gələn il büdcəyə daxilolmalar üzrə proqnozu tam icra etmək niyyətindədir

Trend-in məlumatına görə, bunu jurnalistlərə DGK-nın sədri Aydın Əliyev deyib. Onun sözlərinə görə, gələn il üçün gömrük daxilolmaları üzrə proqnoz 2,43 milyard manat təşkil edir: "Bu, 2017-ci il üçün gömrük daxilolmaları üzrə proqnozdan 180 milyon manat çoxdur. Əgər bu gündə biz dövlət büdcəsinə 2,13 milyard manat keçirdiyimizi nəzərə alsaq, fikrimcə, gələn il üçün proqnozu yerinə yetirə biləcəyik". O, Azərbaycanda bütün məmulatları və spirtli içkilərin idxalına tətbiq olunan aksiz vergisinin artırılmasının yüksək bahalaşmaya gətirib çıxarmayacağını da qeyd edib. Onun sözlərinə görə, aksiz dərəcəsi qaldırılarkən vəziyyət ətrafı təhlil olunur: "Tütün və spirtli içkilər ilkin ehtiyac məhsulları deyil, ona görə də faiz artımı çox

kəskin olmayacaq". Qeyd edək ki, aksiz vergisinin artırılması 2018-ci il üçün Vergi Məcəlləsinə dəyişikliklər layihəsi çərçivəsində nəzərdə tutulur. O, həmçinin bildirib ki, Azərbaycan Dövlət Gömrük Komitəsi (DGK) Nazirlər Kabinetinə ölkəyə idxal edilən xammal və məhsullara tətbiq olunan rüsum faiz dərəcələrinin dəyişməsinə nəzərdə tutulan üçpilləli tarif sistemində keçidlə bağlı təklif irəli sürüb. Onun sözlərinə görə, bu dəyişikliklərin qüvvəyə minməsi hökumətin qərarından asılıdır: "Artıq bir sıra nazirliklər bu təklifə müsbət reaksiya göstərib". Qeyd edək ki, çoxpilləli sistemdən üçpilləli diferensial tarif sistemə keçid ölkədə 0, 5 və 15 faiz dərəcələrinin qüvvədə qalmasını nəzərdə tutur.

Çevik islahatlar proqramı sosial rifah halının qorunmasına istiqamətlənib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində (ƏƏSMN) ölkəmizdə səfərdə olan Dünya Bankının Azərbaycanda rifah və rifahın paylanması ilə bağlı təhlil üzrə missiyası ilə görüş olub. Nazirliyin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin Trend-ə verilən məlumatına görə, missiyanın məqsədi iqtisadi və sosial rifahın monitorinqi, sonuncu iqtisadi dəyişikliklərin rifaha təsirlərinin paylanması ilə bağlı təhlilin aparılması, ev təsərrüfatlarının iqtisadi şoklardan müdafiəsi məqsədilə siyasət hazırlanması prosesinin məlumatlandırılması sahəsində Dünya Bankı ilə Azərbaycan hökuməti arasında gələcək əməkdaşlığın müzakirəsidir. Görüşdə əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Salim Müslümov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin respublikanın uzunmüddətli inkişafına xidmət edən siyasətinin sosialyönümlü olduğunu vurğulayıb. Nazir son illər global miqyasda kəskin xarakter alan iqtisadi kəskinliklərin milli iqtisadiyyata təsirlərinin aradan qaldırılması üçün reallaşdırılan çevik islahatlar proqramının ilk növbədə sosial rifah halının, o cümlədən ailə təsərrüfatlarının bu təsirlərdən qorunmasına istiqamətləndirildiyini diqqətə çatdırıb: "Belə iqtisadi şəraitdə bir tərəfdən sosial müda-

fiə sisteminin gücləndirilməsi və ölkə əhalisinin əhəmiyyətli bir hissəsinə yönələn və ailə təsərrüfatlarının gəlir mənbələri sırasında olan sosial ödənişlərin (pensiya, müavinət, təqaüd və s.) artırılması təmin edilib, digər tərəfdən, yeni iş yerlərinin yaradılması prosesinin və aktiv məşğulluq tədbirlərinin gücləndirilməsi, xüsusən dövlət başçısının sosial məsuliyyətin bölüşdürülməsi təşəbbüsü üzrə bu proseslərin geniş miqyas alması iş yerlərinin itirilməsi və əmək bazarında gərginlik riskinin aradan qalxmasına imkan verib. Nəticədə, əmək resurslarının məşğulluğunda azalmaya deyil, artımın davam etməsinə nail olunub. Təsədüfi deyil ki, cari ilin 9 ayında da məşğulluq mərkəzlərinə iş üçün müraciət edənlərin sayı ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən təqribən iki dəfə azalıb. Cari ildə ölkə iqtisadiyyatının saxələndirilməsi və qeyri-neft sektorunun 2,5 faiz artımı şəraitində yeni iş yerlərinin yaradılması prosesinin davam etdirilməsi işsizliyin aşağı səviyyəyə saxlanmasını təmin edir". S.Müslümov müddətdə çalışan işçilərin sayında da artımın qeydə alındığını, rəsmi statistikaya əsasən, 2017-ci il sentyabrın 1-i vəziyyətinə ölkədə müddətdə çalışan işçilərin sayının ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

6,1 min nəfər artaraq 1526,3 min nəfər təşkil etdiyini bildirib. Nazir həmçinin, əmək bazarında müsbət meyllərin davamı olaraq, bu ilin yanvar-avqust aylarında orta aylıq əməkhaqqının əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 7,4 faiz yüksələrək 524,7 manata çatdığını qeyd edib: "Təbii ki, qeyd olunan pozitiv proseslər nəticə etibarilə ev təsərrüfatlarının gəlirlərinin artırılmasına və sabit rifah səviyyəsinin qorunub saxlanmasına imkan yaradır. Ümumilikdə, bu gəlirlərin dinamikasında ildən-ilə artım özünü göstərir. Buna misal olaraq, son 5 ildə, yəni 2011-2016-cı illərdə ev təsərrüfatlarında adambaşına düşən aylıq gəlirlər 55,3 faiz, o cümlədən bu gəlirlərin tərkibində müddətdə çalışan işçilərin gəlirləri 58,6 faiz, kənd təsərrüfatından gəlirlər 45,5 faiz, sahibkarlıq və özünüməşğulluq fəaliyyətindən gəlirlər 58,1 faiz artıb. Ev təsərrüfatlarında adambaşına düşən aylıq gəlirlər sırasında pensiya və sosial müavinətlər, sosial yardım üzrə olan gəlirlər həmin dövrdə 48,6 faiz çoxalıb. Bu gəlirlərin digər mənbələr üzrə də artımı özünü göstərib. Ona da qeyd edək ki, son 5 ildə ev təsərrüfatlarında adambaşına düşən aylıq gəlirlərin son 5 ildəki artımı (55,3 faiz) ev təsərrüfatlarında adambaşına düşən aylıq istehlak xərclərinin artımını (53 faiz) üstələyib. Qeyd edilənlər ev təsərrüfatlarının iqtisadi şokların təsirlərindən müdafiəsi istiqamətində aparılan siyasətin müsbət nəticəsi kimi qiymətləndirilə bilər".

"AzerGold"-un nümayəndələri Türkiyədə mədənçilik sahəsini araşdırır

"AzerGold" QSC-nin nümayəndələri İzmir şəhərində Türkiyə Dağ-mədən Mühəndislər Palatası tərəfindən təşkil edilən VI Beynəlxalq Mədən Avadanlıqları və Texnologiyaları Konqresinə qatılıb. Şirkətin mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, QSC nümayəndələri "Mədən, təbii sərvətlər

və texnologiyalar" sərgisində iştirak edərək, bu sahədə tətbiq edilən ən son yeniliklərlə tanış olublar. Səfər çərçivəsində "AzerGold" QSC-nin əməkdaşları Kışladağ filiz emalı sahəsi və Berqama-KOZA mədəninə də baş çəkib, ümumi iş prosesləri ilə tanış olub, təcrübə mübadiləsi aparıblar.

Avstraliyanın mədənçiləri "Filizçay" yatağına maraq göstərirlər

Avstraliyanın mədənçiləri Balakəndə yerləşən "Filizçay" yatağına maraq göstərirlər.

"AzerGold" QSC-nin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, oktyabrın 18-dən start götürən Azərbaycan-Avstraliya biznes-forumu çərçivəsində Bakıda səfərdə olan Avstraliyanın mədən şirkətlərinin nümayəndələri və bu ölkədən olan biznesmenlər "AzerGold" QSC-də olub, cəmiyyətin rəhbərliyi ilə görüşüb, tərəflər arasında potensial əməkdaşlıq imkanları müzakirə olunub. Görüşdə Avstraliya-Azərbaycan Dostluq Assosiasiyasının prezidenti, "Hammond Legal" şirkətinin sahibi John Hammond, "Caravel Minerals" və "Forsys Metals" şirkətlərinin rəhbəri Marsel Hilmer, Avstraliya Maliyyə Qrupunun icraçı direktoru Brett McKeon, Azərbaycanın Avstraliyadakı fəxri konsulu Aydan Rzayeva, "Azer-

Gold" QSC-nin idarə heyətinin sədri Zakir İbrahimov və cəmiyyətin digər rəhbər şəxsləri və aidiyyəti nümayəndələri iştirak ediblər. Tərəflər qarşılıqlı əməkdaşlıq məsələlərini – bu ölkənin təcrübəsindən "AzerGold" QSC-nin faydalanması imkanlarını ümumi müzakirə ediblər. Görüş zamanı qonaqlar resurs potensialına görə Avropada ikinci, dünyada ilk onluğa daxil

olan "Filizçay" yatağına da böyük diqqət göstərib, Balakən rayonunda yerləşən yataqda aparılan işlərə maraqlanıb. Cəmiyyətlə Avstraliya şirkətləri arasında görüşlərin davam etdirilməsi, Azərbaycan təmsilçilərinin də Avstraliyaya səfər edərək, bu ölkənin mədənçilik sahəsi ilə əyani tanış olması barədə ilkin razılıq əldə olunub.

UNEC-də "Elm aylığı": "Vergi siyasəti və iqtisadi inkişaf"

UNEC-də "Elm aylığı" çərçivəsində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) müxbir üzvləri ilə görüşlər davam edir. Növbəti görüş professor Akif Musayev ilə olub. Görüşdə UNEC-in professor-müəllim heyəti, doktorantlar, gənc tədqiqatçı və magistrlər iştirak edib. AMEA-nın müxbir üzvü,

professor Akif Musayev "Vergi siyasəti və iqtisadi inkişaf" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Ölkə iqtisadiyyatının dünya iqtisadi məkanına inteqrasiya etməsi üçün düzgün vergi siyasəti aparılmasının əhəmiyyətindən danışıq. A.Musayev məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın müasir

tələblərə cavab verən vergi sisteminin yaradıldığını vurğulayıb. İqtisadi siyasət konsepsiyasının ayrılmaz tərkib hissəsi olan vergi siyasəti və vergi sisteminin müasir standartlar əsasında formalaşdırıldığını qeyd edib. Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdirdiyi vergi siyasəti nəticəsində vergi qanunvericiliyinin mütəmadi olaraq təkmilləşdirildiyini iştirakçıların diqqətinə çatdıraraq iqtisadçı alim 2001-ci ildən tətbiq edilən sadələşdirilmiş vergi sisteminin kiçik biznesin inkişafına və bütövlükdə ölkə iqtisadiyyatının səmərəliliyinin artırılmasına xidmət etdiyini bildirdi. O, vergi siyasətinin qarşısında duran əsas vəzifələrdən

birinin dövlət xərclərinin maliyyələşdirilməsi olduğunu qeyd edib. A.Musayev məruzəsində vergi tənzimlənməsi, vergi dərəcələri və vergi yükünün optimal həddinin müəyyən edilməsi, vergi və güzəşt azad olmaları, vergidən yayınmanın qarşısının alınması yollarından danışıq. Devalvasiyanın büdcənin vergi gəlirlərinə təsiri yolları və ölkənin vergi gəlirlərinin neftdən asılılığını riyazi düsturlarla təhlil edib. Görüşün sonunda professor Akif Musayev UNEC-də keçirilən "Elm aylığı"nda "Vergi siyasəti və iqtisadi inkişaf" mövzusunda məruzə ilə çıxış etdiyinə görə Fəxr Fərmanla təltif olundu.

Vergilər naziri vətəndaşları qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığı və tövsiyələrinə uyğun olaraq, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşları qəbul edir, onların qarşılaşdığı problemlərin həllinə

köməklik göstərirlər. Növbəti belə qəbul oktyabr ayının 20-də vergilər naziri Fazil Məmmədov tərəfindən Ağcabədi rayonunda Ağcabədi, İmişli, Bərdə, Tərtər, Xocalı və Xocavənd rayonlarından olan vətəndaşlar üçün keçirilib. Qəbulda

Vergi Məcəlləsinə edilmiş son dəyişikliklər, vergilərin hesablanması, ödənilməsi, əmək müqavilələrinin bağlanması, vergi borcları, vergi nəzarəti tədbirləri sahəsində sahibkarların qarşılaşdığı problemlər, əməkhaqqı fondundan ödənilən icbari ödənişlər, vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlər, vergi orqanlarına işə qəbul, yerli (bələdiyyə) vergilərin toplanması prosesində rast gəlinən müxtəlif çətinliklər və digər məsələlərə bağlı vətəndaşların müraciətlərinə baxılıb. Qəbul zamanı qaldırılan problemlərin əksəriyyəti yerində həll olunub, müraciətlərin bir qismi nəzarətə götürülüb, digərlərinin araşdırılması və lazımı tədbirlərin görülməsi ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verilib. Qəbula gələn vətəndaşlar onlar üçün yaradılmış bu imkandan razı qaldıqlarını bildiriblər.

Özünəxidmətə keçid meyarı tətbiq edilir

Statistikaya əsasən, Azərbaycan əhalisinin 70 faizi internet istifadəçisidir. İnternet bu gün təkə əlaqə və ünsiyyət vasitəsi kimi deyil, həm də mallar, xidmətlər təqdim olunan platforma kimi çıxış edir. Dövlət qurumları, özəl şirkətlər öz xidmətlərini daha çox elektron formada təqdim etməyə üstünlük verirlər. Vergilər Nazirliyinin Vergi ödəyicilərinə xidmət və şəffaf vergi partnyorluğu departamenti elektron xidmətlərdən sərbəst istifadə səviyyəsini əks etdirən özünəxidmətə keçid meyarının tətbiqinə başlayıb. Departamentin Xidmətin təşkili idarəsinin direktoru, baş vergi xidməti müşaviri Azər Şirnovla müsahibədə bu sahədə görülən işlər nəzərdən keçirilir.

netə çıxışı olan özünəxidmət kompüterləri quraşdırılmışdır.

• Özünəxidmətə keçid necə reallaşdırılır?

Elektron xidmətlərimizdən sərbəst istifadənin təşviq edilməsi məqsədilə Vergi ödəyicilərinə xidmət və şəffaf vergi partnyorluğu departamenti tərəfindən özünəxidmətə keçid meyarı tətbiq olunur. Xidmət mərkəzlərində elektron xidmətlərdən istifadə etmiş vergi ödəyicilərinin sonrakı dövrdə xidmət mərkəzlərinə gəlmədən elektron xidmətlərdən sərbəst istifadə səviyyəsini əks etdirən bu meyar üzrə ilkin olaraq 2017-ci ilin ikinci rübü üçün hədəf 30% səviyyəsində müəyyən edilmişdir və növbəti dövrlərdə bu faiz göstəricisinin artırılması nəzərdə tutulur.

• Departamentin Xidmətin təşkili idarəsi tərəfindən aparılan təhlil zamanı 2017-ci ilin 9 ayı ərzində xidmət mərkəzlərində qəbul edilmiş vergi ödəyicilərinin sayının ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 8%, göstərilmiş xidmətlərin sayının isə 5,5% artmasına baxmayaraq, son iki ayda (avqust, sentyabr) bu dinamikada azalma müşahidə olunmuşdur. Bunun səbəbini necə izah edərdiniz?

- Son aylarda xidmət mərkəzlərinə müraciət edən vergi ödəyicilərinin sayının azalmasının səbəbləri araşdırılarkən belə qənaət yaranmışdır ki, buna daha çox aşağıdakı amillər təsir edir:

- Vergilər Nazirliyi tərəfindən davamlı şəkildə elektron xidmətlərin təşviqi, yeni elektron xidmətlərin təqdim edilməsi, vergi ödəyiciləri ilə fiziki təmasın məhdudlaşdırılması və daha çox elektron yazışmalara üstünlük verilməsi;
- Elektron sənəd mübadiləsinə qoşulanların, o cümlədən gücləndirilmiş elektron imza (ASAN imza) alanların sayının artması (cari ilin 9 ayı ərzində verilmiş ASAN imza sertifikatlarının sayı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,2 dəfə artaraq 110.651 olmuşdur. 2013-cü ildən indiyədək 366.187 ASAN imza sertifikatı verilmişdir. Bu ilin ilk 9 ayı ərzində dövlət

qeydiyyatına alınmış 8352 hüquqi şəxs 5785-i və ya 69,3% -i, eləcə də 943 fiziki şəxs elektron formada vergi uçotuna alınmışdır);

• Departamentimizin elektron xidmətlərin tətbiqi ilə əlaqədar maarifləndirmə və təbliğat işlərini genişləndirməsi, ayrı-ayrı xidmətlər üzrə videotalimatlar hazırlayaraq nazirliyin rəsmi internet saytında, KİV-də, sosial şəbəkələrdə yayması, xidmət mərkəzlərinə müraciət edən vergi ödəyicilərinin elektron xidmətlərdən sərbəst istifadə barədə təlimatlandırması və onları özünəxidmətə cəlb etməsi.

• Özünəxidmətə keçidin etimadı doğrultması və uğur qazanması üçün hansı tədbirlərin görülməsi nəzərdə tutulur?

- Departamentimiz gələcəkdə də vergi ödəyiciləri tərəfindən elektron xidmətlərdən istifadənin genişləndirilməsi, bu sahədə özünəxidmətə keçidin təmin olunması istiqamətində müvafiq tədbirlərin görülməsini davam etdirəcəkdir. Bir faktı qeyd edək ki, təhlil zamanı cari ilin avqust ayında elektron xidmətlərdən istifadə üçün xidmət mərkəzlərinə müraciət etmiş fiziki şəxslərin 66,8%-nin 18-44 yaş arasında olduğu müəyyən edilmişdir. Həmin şəxslərin elektron xidmətlərdən istifadənin daha tez mənimsənilməsi imkanlarının olduğunu nəzərə alaraq, xidmət strukturları tərəfindən özünəxidmətə keçidin genişləndirilməsi məqsədilə maarifləndirmə tədbirlərinin, əlavə təlimlərin təşkili nəzərdə tutulmuşdur. Məqsədimiz vergi ödəyicilərinin istəklərlərinə uyğun xidmətlərin nazirliyin müvafiq informasiya mənbələrindən, o cümlədən rəsmi internet saytından, İnternet vəziyyətində olan müəssisələrin vergi idarəsindən və Çağrı Mərkəzindən əldə etmələrinə nail olmaqdır. Bütün bunlar xidmətlərin şəffaflığı şəraitində əlçatanlığına, həm vergi ödəyicilərinin, həm də vergi orqanlarının inzibati xərclərinin azalmasına, vaxtdan daha səmərəli istifadə edilməsinə şərait yaradır.

Müsahibəni hazırladı: Fəxriyyə İKRAMQIZI

Vergilər Nazirliyinə işə qəbul imtahanı keçirilib

Oktyabrın 21-də Vergilər Nazirliyi Dövlət İmtahan Mərkəzi ilə birlikdə vergi orqanlarında işə qəbulla bağlı test imtahanı keçirilib. Vergilər Nazirliyi tərəfindən mövcud vakant vəzifələrə işə qəbul üzrə növbəti müsabiqə elan edilmişdir. Müsabiqəyə sənəd qəbulu 30 avqust 2017-ci il tarixdən 13 sentyabr 2017-ci il tarixədək elektron ərizə formasında aparılıb. Müsabiqə elanı

KİV-də, o cümlədən Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet saytında, habelə "Facebook" və digər sosial şəhifələrdə yerləşdirilərək, ictimaiyyətə açıq elan edilmişdir. Elanda sənəd qəbulu, müsabiqənin keçirilməsi şərtləri və qaydaları barədə ətraflı məlumat öz əksini tapıb. Test imtahanına namizədlərin daha yaxşı hazırlaşmağına imkan yaratmaq məqsədi ilə test imtahanında

istifadə olunan sualların tərtib edildiyi ədəbiyyat siyahısı nazirliyin internet saytı vasitəsi ilə namizədlərə çatdırılıb. Müsabiqədə iştirakla bağlı 1480 nəfər vətəndaş müraciət edib, onlardan vakant vəzifələrin tələblərinə uyğun olan 985 nəfəri namizəd qismində müsabiqəyə buraxılıb. Müsabiqə test imtahanı və müsahibə olmaqla iki mərhələdən ibarət keçirilir. Qanunvericiliyə uyğun olaraq, test imtahanında uğur qazanmış namizədlər müsahibənin ikinci mərhələsinə – müsahibəyə buraxılacaqlar. Müsahibələrdə namizədlərin ümumi dünyagörüşü, onların müvafiq sahədə bilikləri və onları tətbiq etmək bacarıqları yoxlanılır. Müsahibələrdə şəffaflığın təmin edilməsi üçün müsahibə kollegial şəkildə – Müsahibə Komissiyası tərəfindən aparılır, müsahibələrdə audio-video çəkilişdən istifadə edilir. Müsahibənin nəticələri nazirliyin internet saytı vasitəsi ilə ictimaiyyətə açıqlanır. Müsahibədə uğur qazanan namizədlər dövlət vergi orqanlarının ehtiyat kadrlar siyahısına daxil ediləcəklər və onların vakant vəzifələrə təyinatı üzrə müvafiq tədbirlər görülməkdədir. İmtahanın nəticələri nazirliyin internet saytı vasitəsi ilə ictimaiyyətə elan ediləcəkdir.

PAŞA Bank SIBOS 2017 beynəlxalq forumunda iştirak edib

Kanadanın Toronto şəhərində keçirilən beynəlxalq maliyyə forumu SIBOS 2017 işini 19 oktyabr tarixində tamamlayıb. Hər il keçirilən tədbir çərçivəsində aparıcı maliyyə təşkilatları və korporasiyaları, maliyyə sektoru üçün avadanlıq istehsal edən müəssisələr, program təminatı tərtibatçıları, müstəqil məsləhətçilər ilə təmsil olunan konfrans və ixtisaslı bank texnologiyaları sərəfisi də təşkil olunur. Otən illərdə olduğu kimi, PAŞA Bank tədbirdə təkcə Azərbaycan deyil, həm də bütün regiondan yeganə eksponent bank qismində çıxış edib.

Bu il "Building for the Future" adı altında təşkil edilmiş konfrans bankçılıq, kompayens, qiymətli kağızlar və yeni texnologiyalar kimi 4 əsas tematik mövzular ətrafında qurulmuşdur. İştirakçılar maliyyə sektorunun inkişafı ilə bağlı geniş çeşidli mövzuları, o cümlədən maliyyə texnologiyalarının (Fintech) tətbiqi fonunda bank segmentinin inkişafı, ma-

liyə əməliyyatlarının təhlükəsizliyinin təminatı, o cümlədən potensial kiber təhdidlərdən və mümkün mənfəətçilərdən müdafiə kimi məsələləri müzakirə etmişdir. Konfransda çıxış edən və iştirakçılar qlobal maliyyə sənayesinin gələcəyi, o cümlədən pul və qiymətli kağızlar bazarlarında blokçeyn əməliyyatlarının perspektivləri, qlobal miqyasda ödəniş proseslərinin yaradılmasına yeni yanaşmalar və digər aktual mövzuların müzakirə edilməsinə xüsusi diqqət yetirmişlər. PAŞA Bankın İdarə Heyətinin Sədri Taleh Kazımovun sözlərinə görə, SIBOS forumu iş icması tərəfindən sadəcə konfrans və nailiyyətlərin sərəfisi kimi deyil, həmçinin maliyyə sektorunun inkişaf strategiyasının və qlobal perspektivlərinin müəyyən edildiyi peşəkar, eləcə də çoxşəxli biznes platforması kimi qəbul edilir. "Maliyyə mühiti sürətlə dəyişir. PAŞA Bank olaraq biz bu aspekti gözəl dərk edirik və bunu nəzərə alaraq rəqəmsal bank modelinin təqdim edilməsi üçün böyük hazırlıq işləri görürük. Rəqəmsal bank modelinə keçidi biz 2018-2020-ci illəri əhatə edən yeni inkişaf strategiyamız çərçivəsində həyata keçirməyi planlaşdırırıq. İş dünyasının gələcəyinin formalaşdırıldığı belə bir mötəbər tədbirdə biz Azərbaycandan və regiondan yeganə eksponent bank olaraq iştirak edirik və aparıcı maliyyə institutlarının təcrübələrini mənimsəməyi və öz əməliyyat bazarlarımızda daha təkmil biznes yanaşmalarını təqdim etməyi hədəfləyirik", - deyər T.Kazımov bildirib.

Daha bir bank "Elektron hökumət" portalına qoşulub

"Elektron hökumət" portalı ilə tərəfdaşlıq edən banklar siyahısına daha bir bank əlavə olundu. Belə ki, artıq "AFB bank" da kredit əməliyyatları prosesinə elektron arayışları daxil edərək, vətəndaşlara "Elektron hökumət" portalı üzərindən daha rahat xidmət təqdim edəcək. Portaldan bildirilib ki, bu elektron xidmət vasitəsilə vətəndaş banka getmədən, vaxt itkisinə yol vermədən onlayn rejimdə portala daxil olaraq, sistem tərəfindən avtomatik formalaş-

dırılan arayışı elektron şəkildə banka ünvanlaya bilər. Elektron arayış müxtəlif dövlət orqanlarının elektron informasiya ehtiyatları əsasında hazırlanmış elektron sənəddir. Elektron arayışlar bank xidmətlərindən istifadə zamanı vaxt itkisinin qarşısını almaqla vətəndaşın rahatlığını təmin edir. Xidmətin digər üstünlüyü vətəndaşın işlədiyi müəssisədən arayış almaq zərurətindən aradan qaldırılmasıdır. Xatırladaq ki, "Elektron hö-

kumət" portalının vətəndaşlara göstərdiyi bu xidməti artıq 25-dən çox bank və kredit təşkilatları tətbiq edib. Hazırda "Elektron hökumət" portalı tərəfindən 18 arayış vətəndaşlara təqdim olunur.

26 oktyabr - 1 noyabr 2017-ci il

Fond növbəti fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsi elan edib

Oktyabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kənd Təsəvvüf və İqtisadi İnkişafı Dövlət Dəstəyi Fondu

İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu-nun Müşahidə Şurasının növbəti iclası keçirilib. Müşahidə Şura-

sının sədri Həsən Həsənov iclası giriş sözü ilə açaraq gündəlik barədə məlumat verib:

- 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə keçir-

riləcək fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin elanının müzakirəsi və təsdiqi.

- Cari məsələlər.

Müşahidə Şurasının sədri Həsən Həsənov gündəlikdəki məsələ barədə məlumat vermək üçün sözü Fondun icraçı direktoru Vüqar Səfərliyə verib. İcraçı direktor 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə keçiriləcək fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin KİV-ə Dövlət Dəstəyi Konsepsiyasında əksini tapmış 19 istiqaməti əhatə etdiyini bildirib. V.Səfərlı qeyd edib ki, oktyabrın 25-dən dekabrın 12-dək davam edəcək müsabiqənin şərtlərinə əsasən, I yerin qalibləri üçün 500, II yerin qalibləri üçün 400, III yerin qalibləri üçün 300 manat mükafatın verilməsi nəzərdə tutulub.

Müşahidə Şurasının üzvləri müzakirə olunan məsələ ilə bağlı rəy və təkliflərini bildiriblər. Şuranın sədri Həsən Həsənov, sədr müavini İlqar Hüseynov, üzvlərdən - Camaləddin Quliyev, Bəhruz Quliyev, Ramiz Əskər, İntiqam Hüseynov, Əvəz Rüstəmov və Ayaz Mirzəyev Fondun keçirdiyi fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin jurnalistlərin peşəkariyyəti və sosial vəziyyətinin yüksəldilməsi, yaradıcı əməyinin stimullaşdırılması və sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması baxımından əhəmiyyətini diqqətə çəkiblər. Daha sonra müsabiqənin elanı bəzi redaktə xarakterli düzəliş və əlavələrlə əsasən qoyularaq təsdiq edilib. Cari məsələlərin müzakirəsi zamanı icraçı direktor Vüqar Səfərlı Fondun perspektiv fəaliyyət istiqamətləri barədə məlumat verib.

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kənd Təsəvvüf və İqtisadi İnkişafı Dövlət Dəstəyi Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən "Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi" layihəsi çərçivəsində çap olunub.

"Azproduct" MMC: İdxalın 60%-i həcmində istehsal gücünə malik müəssisə

Azərbaycanda balıqçılıq qədim tarixə malikdir. Hələ orta əsrlərdə balıqlardan hazırlanan məhsullar ticarətin əsas maddələrindən hesab olunurdu. Tarixə nəzər salsaq, görürük ki, XIX əsrin son rübündə, 1881-ci ildə Azərbaycanla İltizam sistemindən azad edilmiş balıqçılıq sənayesi yaradılmışdır. O dövrdə bu sahənin müəssisələri əsasən Kür çayının axarında, Salyan rayonunda cəmləmişdi. 1884-cü ildə balıqçılıqda və Azərbaycan balıq sənayesində 3,5 min fəhlə və qulluqçu, 1900-cü ildə isə 6,4 min nəfər məşğul olmuşdur.

XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan iqtisadiyyatının bu mühüm sahəsi iri inhisarçıların əlinə keçir. Birinci Dünya müharibəsi ərzində ölkəmizin balıq təsərrüfatları və balıq sənayesi kapitalist inkişafının yüksək mərhələsində olmuşdur. Təkcə onu qeyd etmək kifayətdir ki, bu sahəyə qoyulan sarmayələrin, illik məhsul istehsalının həcmində, dəyərində və fəhlələrin sayına görə balıq sənayesi neft sənayesindən sonra ikinci yerdə gedirdi. Bu istehsal sahələrində 60 mindən çox fəhlə məşğul idi. Bu məlumatlar XX əsrin əvvəllərində balıqçılıqın, illik məhsul istehsalının sürətlə inkişafını təsdiq edir.

"Azproduct" MMC - Neftçala Sənaye Məhəlləsinin iş-tirəkçilərindən biridir. Müasir texnologiyaların tətbiqi edildiyi müəssisə balıq emalı və konservləşdirilməsi sahəsində fəaliyyət göstərəcək. İstehsal sahəsində ildə 7 milyon şərti banka konserv və 500 ton soyudulmuş təzə balıq istehsalı nəzərdə tutulur.

ayrılmış, zavodun sənaye zonasında yaradılmasının təşkili isə ilk investisiya xərclərinə təqribən 30 faizədək qənaət etməyə imkan yaratmışdır. İllik istehsal gücü 25 min ton olan bu zavodun tikinti işləri başa çatmışdır. Neftçaladan başqa digər rayonlarda da sənaye üsulu ilə balıqçılıq inkişafına güclü təkan verilməsində bu zavod ciddi rol oynayacaq.

Müəssisəyə 1,7 milyon manat investisiya qoyulub. Əlavə dövlət dəstəyi olaraq müəssisəyə İnvestisiya Təşviqi Sənədi təqdim edilmişdir. Bu müəssisənin təqribən 290 min manata qənaət etməsinə imkan verib. Məmmədovlar ailəsi uzun illərdir balıqçılıqla məşğuldur. Bu ailə balıq ticarətində böyük təcrübəyə malikdir. 2013-cü ildən isə Maştağa qəsəbəsində icarəyə götürüldükləri səxdə konserv istehsalı ilə məşğul olmağa başlamışlar. Ötən illər ərzində bu sahədə də xeyli təcrübə toplayıb bazarı öyrənmişlər. Hazırda Azərbaycanda onlardan başqa balıq konservləri istehsal edən müəssisə yoxdur. Müsahibimiz qardaşlardan biri, sahibkar Şamxal Məmmədovdur.

- Şamxal müəllim, necə oldu ki, balıq məhsulları istehsal edən müəssisə - "Azproduct" MMC-ni yaratmağı qərara aldınız?

- Təbii sərəvətlərlə zəngin olan ölkəmizdə müxtəlif növdə balıqlar olsa da, konservləşdirmə müəssisəsinin olmaması bu biznesi yaratmağı zəruri edirdi. Bir neçə il əvvəl Neftçalada sənaye məhəlləsinin yaradılacağı xəbəri bizi çox sevindirdi. Bu rayonda müəssisə qurmaq çoxdankı arzumuz idi. Lakin infrastrukturun tikilməsi böyük xərclər tələb etdiyi üçün bu müəssisənin qurulmasını reallaşdırma bilmirdik. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin Neftçala Sənaye Parkının yaradılması barədə 02 fevral 2015-ci il tarixli sərəncamı arzumuzu həyata keçirməyi sürətləndirdi. Onu da qeyd edim ki, müəssisənin qurulması üçün Neftçalanın seçilməsinin bir neçə səbəbi var. Birincisi, Kür çayı Xəzər dənizinə

Neftçala rayonunda qovuşur. Buna görə Neftçala rayonu şirin su və dəniz balıqlarının olduğu ərazidir. Respublikamızda ən zə-

gin balıq növləri bu rayon ərazisində və yaxınlığında yetişir. İkinci səbəb bu rayon ərazisində balıqçılıq üzrə kadrların çox olmasıdır. Çünki vaxtilə rayonda "Bankə" balıq kombinatı fəaliyyət göstərmiş və təxminən 2000-dən çox işçisi olub. Yeni müəssisə - "Azproduct" MMC-nin işə düşməsi Azərbaycana xaricdən balıq konservlərinin idxalının əvəzlənməsinə səbəb olacaqdır.

- Məlumdur ki, indiyə qədər konservləşdirilmiş balıq məhsullarının çoxu Azərbaycana xarici ölkələrdən idxal edilir. Bəs, sizin müəssisə işə düşəndən sonra necə olacaq, yerli əhalini öz məhsullarımıza almağa nə sövq edəcək? İstehsal etdiyiniz məhsulların qiymətləri barədə nə deyə bilərsiniz?

- Hazırda Azərbaycana konservləşdirilmiş balıq məhsullarının böyük hissəsi Avropa ölkələrindən və Rusiyadan idxal olunur. Biz apardığımız araşdırma nəticəsində öyrəndik ki, Rusiyanın balıq konservləri istehsalçıları xammal əsasən Mərkəz və digər ölkələrdən idxal edir, sonra bu balıqları konservləşdirib Azərbaycan kimi ölkələrə ixrac edirlər.

Bazarda qiymətləri araşdırdıqda isə aydın oldu ki, istehsal edəcəyimiz balıq konservlərini xarici ölkələrdən idxal olunan analoji məhsullardan orta hesabla 15% ucuz təklif edə bilirik. Ölkəmizin bu sahədə bir sıra mühüm üstünlükləri bizə bunu iddia etməyə əsas verir. Birincisi, Xəzər dənizində kılınan və siyanəyin yaşayış əraziləri Azərbaycan sahilləri yaxınlığındadır. Kilkələr və siyanəklər sahildən təxminən 20-80 km uzaq məsafədə yaşayırlar. Xammal ilə müəssisə arasındakı məsafənin yaxın olması isə həm xərcləri azaldır, həm də məhsulun keyfiyyətini yüksək qalmasına imkan verir. Rusiya istehsalçıları isə Baltik dənizinin kılınlarından istifadə edirlər. Baltik dənizinin kılınlarını almaq Xəzər dənizinin kılınlarından daha başa gəlir. Konserv istehsalında digər mü-

hüm xammal tomatdır. Azərbaycanda tomat istehsal edən müəssisələr çoxdur, Rusiya isə tomatı idxal edir. Həm Azərbaycanda tomatın çox olması, həm də xammala yaxınlığımız məhsulun maya dəyərini aşağı olmasını təmin edəcəkdir.

- Bəs, Azərbaycan istehsalı olan bu məhsulların keyfiyyəti necə olacaq? Yerli balıq konservləri idxal olunan konservlərdən nə ilə fərqlənəcək?

- Əvvəla, onu qeyd edim ki, devalvasiyalar nəticəsində xarici valyutaların bahalaşması yerli istehsalçıların xeyirinədir. Avronun bahalaşması səbəbindən Avropa istehsalçıları buraxdıqları konservlərin maya dəyərini aşağı salmaq üçün onların tərkibindəki balıq ətinin miqdarını azaldılar. Biz öz laboratoriyamızda bazarda satılan balıq konservlərinin analizini aparmışıq. Müəyyən etmişik ki, Azərbaycan bazarmıza xaricdən idxal edilən əksər konserv məhsullarının tərkibində balıq ətinin payı təxminən 50%-dir. Düzüdü, onlar bu barədə konserv məhsulunun üzərindəki etikətdə məlumat verirlər. Amma etiraf edək ki, alıcıların çoxu bu yazılara fikir vermir. Dünya standartlarına görə, balıq konservi məhsulunun tərkibində 75-80%, sous 20-25% olmalıdır. İdxal olunan balıq konservlərinin əksəriyyətində bu, 50:50 və ya 55:45 nisbətindədir. Azərbaycan konserv məhsullarının xeyli hissəsi Baltikyanı ölkələrdən idxal olunur və avro ilə alınır. Təbii ki, Azərbaycan bazarmıza məhsulun manat ilə qiyməti qalır. Bizim məhsullarımız idxal konservlərdən ucuz olmaqla bərabər, tərkibinin təxminən 80%-i balıq əti, 20%-i sous olacaqdır.

- Şamxal müəllim, bir qədər istehsal edəcəyiniz məhsullardan məlumat verin.

- Müəssisəmizdə Xəzər kılınlarından və Xəzər siyanəyindən konserv məhsullarının, "Preserv" məhsullarının və soyudulmuş məhsulların istehsalı nəzərdə tutulur. Birinci istehsal xəttində konserv və "Preserv" məhsulları (yağ, duz və ədviyyatlarla qoyulmuş balıq məhsulları) istehsal olunacaqdır. Sovet dövründə Azərbaycandan Rusiya, Ukrayna və Qazaxıstan kimi ölkələrə ildə 20 milyon ədəd "Preserva" məhsulları göndərilirdi. Bu məhsullar da Xəzər siyanəyindən və kılınlarından istehsal olunacaqdır. Çəkisi 1 kq civarında olan Xəzər siyanəyi Atlantik okeanının siyanəyindən təxminən 40% böyükdür. Böyük balıqlar da daha qiymətli hesab olunur. Eyni zamanda, Xəzər siyanəyi kimyəvi tərkibinə görə də zəngindir. Biz öz məhsullarımız ilə ölkəmizə idxal olunan Atlantik siyanəyindən hazırlanmış məhsulları da əvəzləyəcəyik.

- Qablaşdırma ilə bağlı problemli həll edə bilərsinizmi? Çox təəssüf ki, hazırda istehsal olunan məhsulun maya dəyərində payı xeyli yüksək olan dəmir qabların ölkəmizdə istehsalı təşkil edilmişdir. Hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyev müəssisəmiz ilə tanış olarkən bu məsələyə toxunub bildirmişdi ki, dəmir taralarda idxal-dan asılılığa son qoyulmalıdır. Əgər qablar da ölkəmizdə istehsal olunarsa, konserv məhsullarımızda maya dəyəri xeyli aşağı düşəcək və məhsullarımızın rəqabət qabiliyyəti daha da artacaqdır.

- Müəssisənin istehsal gücü barədə nə deyə bilərsiniz?

- Təzə balıqların soyudulması və qablaşdırılması xəttinin gücü illik 500 ton, konserv xəttinin gücü isə bir növbədə illik 7 milyon ədəddir. Azərbaycana il ərzində təxminən 12 milyon ədəd balıq konservləri idxal olunur. Bizim müəssisə idxalın təxminən 60%-i həcmində istehsal gücünə malikdir. Sənaye məhəlləsində istehsal sahəsinin genişləndirilməklə üçüncü əlavə sahəyə də var.

Bu sahədə yeni xətlərin qurulması ilə istehsal gücümüzü 2 dəfə artırmağa imkan verəcək. Eyni zamanda, ikinövbəli iş rejiminə keçməklə də istehsal gücümüzü qaldıra biləcəyik.

- Yəqin ki, gələcəkdə bu konservlərin ixracını da planlaşdırırsınız...

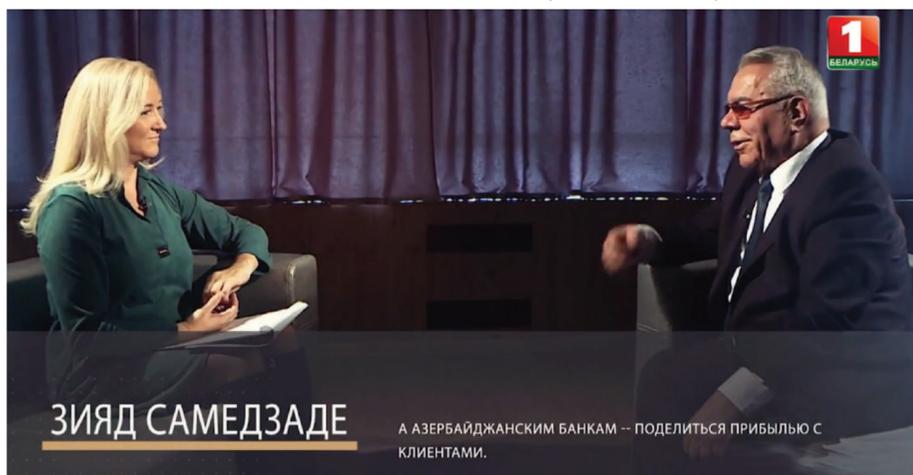
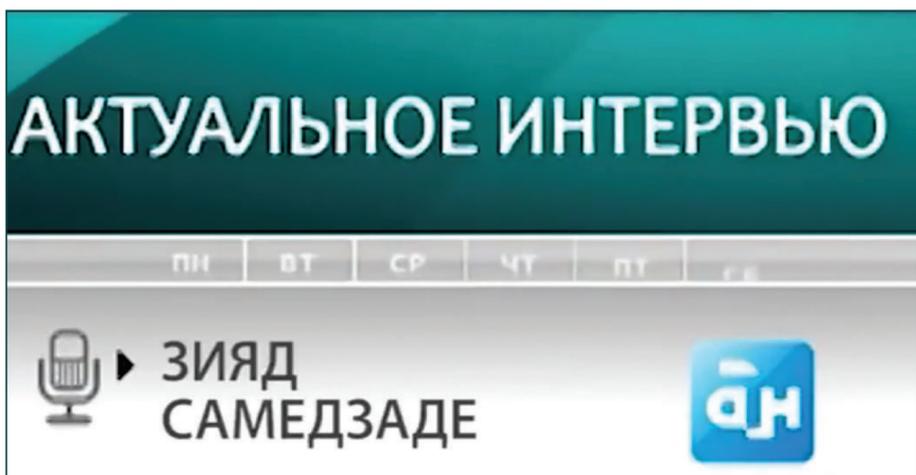
- Əlbəttə, artıq istehsal olunan məhsulların ixracı ilə bağlı ilkin razılaşmalar da əldə etmişik. Müəssisənin hədəfi xarici bazarlar olacaqdır. Bu yaxınlarda Rusiyada balıq konservi məhsulları üzrə ən böyük distributor şirkəti ilə razılaşma əldə etdik. Həmin şirkət Rusiyada iri satış şəbəkələrini balıq konservi məhsulları ilə təmin edir. Növbəti mərhələ Rusiya Federasiyasının Baytarlıq və Fitosanitar Nəzarəti Federal Xidmətində akkreditasiyadan keçməkdir. Müəssisə istifadəyə verildikdən sonra akkreditasiya üçün müraciət olunacaq və xidmətin nümayəndələrini Azərbaycana dəvət edəcəyik. Eyni zamanda, məhsullarımızın Gürcüstan ixracı üçün bu ölkənin balıq məhsulları üzrə ən böyük distributor şirkət ilə razılaşma əldə etmişik.

- Bəs, yerli bazarda məhsullarınızı nə vaxt görməyəcək?

- Müəssisəmizin buza qablaşdırılmış məhsullarının Pirallahı rayonunda yerləşən "Nərkənd" kompleksinin nəzdində yaradılmış balıq bazarmıza geniş satışını təşkil etməyi nəzərdə tutmuşuq. Bu gün restoranlar şirkətləri balıqları satış mərkəzindən almağa böyük ehtiyac duyurlar. Bazar Bakıya ən yaxın yerdə, təhlükəsiz, təzə balıq satış mərkəzi olacaqdır. Bununla yanaşı, dövlət müəssisə və təşkilatları da "Azproduct"un alıcıları olacaqlar. Artıq "Azproduct" MMC "Ərzaq Məhsullarının Tədarükü və Təchizatı" ilə balıq konservlərinin satışına dair 2,2 milyon manat dəyərində müqavilə də imzalayıb. Eyni zamanda, hazırda Müdafiə Nazirliyi balıq konservlərinin idxal edir. Ümid edirik ki, Müdafiə Nazirliyinə də balıq məhsullarının satışına nail olacağıq. Sonda demək istərdim ki, bu ilin sonuna qədər müəssisəmiz işə düşəcək. Hələlik 40 nəfər işçimiz var. Gələcəkdə balıqların yetişdirilməsi layihəsini reallaşdırmağı nəzərdə tuturuq. Əminəm ki, bu iş də rentabelli olacaq.

- Maraqlı və ətraflı müsahibəyə görə sağ olun. Sizə və rəhbərlik etdiyiniz müəssisəyə uğurlar diləyirik.

Müsahibəni apardı: Yeganə MƏMMƏDOVA

"Актуальное интервью" – один из самых рейтинговых проектов Агентства теленовостей, который вот уже несколько лет дважды в неделю выходит

З.Самедзаде:
В условиях глобализации когда целиком интенсивно развиваются мировые интеграционные процессы региональные

за. Участники этого союза равны и между ними не должны быть закрытые вопросы – это главный критерий рационального существования СНГ.

номическая свобода а именно оптимальная. Отдельные экспортные из-за рубежа диктовали – рыночный механизм, никаких крупных предприятий, никакого участия государства в реформировании экономики. Те государства, те страны СНГ, которые пошли этим путем получили не благоприятные показатели, сегодня эти страны остались в тени. Беларусь наоборот сохранила свои предприятия, модернизировав экономическую модель. Мы считаем что конечно реальный сектор должен иметь свое интенсивное развитие это сферы услуг, сельское хозяйство, заводы, фабрики где создается трудом миллионов людей реальные ценности. Я в своей книге о Глобальной мировой экономике достаточно глубоко изучил опыт реформирования белорусской экономики... У вас самый высокий показатель продолжительности жизни. Опыт белорусского реформирования экономики я бы сравнил с опытом Германии, Японии и других развитых стран.

к крестьяну которую работает в сельском хозяйстве... Доля китайской экономики в начале 20 лет в мировой экономике составляла 2-3%, сегодня эта цифра достигла 15-16% процентов, а если считать по паритету покупательной стоимости это уже примерно 20%. Великий шелковый путь это стратегическая дорога 21 века. Китай активно участвует в этом проекте, играет ключевую роль в нем. Я очень рад тому что Беларусь также подключилась к этому проекту также как и Азербайджан, который находится в центре Южного Кавказского региона. Это один из проектов, который сближает наши страны. Кроме того в Беларуси завершается строительство крупного логистического центра, что даёт Азербайджану возможность выхода на европейский рынок со своей продукцией. Сам Великий шелковый Путь это постоянный источник экономической стабильности. То есть, если у государства есть альтернативные проекты развития экономики – национальная безопасность обеспечена.

нечно тоже остро почувствовал падение цен на черное золото. У специалистов, учёных есть специальный того как сегодня в этих условиях оказаться на плаву?

З.Самедзаде:
Из подобной ситуации можно выйти только путем планомерной политики совершенствования структуры экономики. Мы уже начали эту политику. У нас весь прирост экономики до 2025 года будет обеспечен за счет нефтегазового сектора. Президент Ильхам Гейдарович собрал Кабинет Министров и прямо указал – считайте, что нефти в стране нет. Хотя там идут дела хорошо, мы заключаем крупные контракты, глобальные корпорации работают сегодня в Азербайджане применяя новейшие технологии. Но глава государства заявил чиновника – занимаетесь другими вопросами – дорогами, доступным жильем, туризмом, аграрным сектором, логистика. Уже сейчас при спаде объема производства из-за снижения цены нефти у нас темпы роста нефтегазового сектора высокие, и это уже дает нам основание говорить, о том, что в перспективе у нас будет положительный экономический рост.

в эфир телеканалов "Беларусь 1" и "Беларусь 24". Журналисты задают актуальные вопросы представителям власти, политикам, успешным бизнесменам, знаменитым деятелям культуры и искусства, известным киноактёрам и артистам, спортсменам, представителям шоу-бизнеса.

Он предложил миру пересмотреть подходы к производительности, а азербайджанским банкам - поделить прибыль с клиентами. Ученый, чьи научные труды лежат в основе ведущих экономик - Зияд Самедзаде - гость программы "Актуальное интервью". Ученый и политический деятель известен принципиальными взглядами на процессы глобализации. Рецензент энергетического успеха даже в постнефтяную эру от Зияда Самедзаде.

Доктор экономических наук, профессор и академик Зияд Самедзаде. Ученый чьи научные труды лежат в основе ведущих отраслей экономической науки не только в Закавказье. Он возглавляет комитет по экономической политике, промышленности и предпринимательству Милли меджлиса Азербайджана, вице-президент Международного союза экономистов, президент союза экономистов Азербайджана.

Его монографию "Этапы большого пути: экономика Азербайджана за полвека её реалии и перспективы" ученые мира оценили как подлинно энциклопедический, уникальный труд.

Ведущая Алеся Высоцкая:
Мы говорим о том что настало то самое время когда азербайджанский бизнес может прийти на белорусскую землю создать здесь свои опорные точки и уже с этой продукцией выходить на рынки третьих стран в том числе и на территории ЕС. Как вы оцениваете взаимодействие стран в рамках евразийского экономического союза и как это должно быть в идеале так сказать по науке?

площадки является объективной необходимостью. Международные вопросы должны решаться с учетом исключительно национальных интересов. Нам диктуют иногда надо убрать все, надо расширить границы, но в условиях когда глобальные риски растут учёт национальных интересов является объективной необходимостью. Без учета этих интересов мы можем столкнуться с серьезными трудностями.

Ведущая:
На многих международных площадках сейчас все громче звучат заявления о том что мир стоит перед новыми вызовами и угрозами и они в том числе касаются экономической безопасности и говоря об СНГ на саммите в Сочи белорусский лидер указал на нераспоротность организации в принятии решений. Как Вы считаете нужна ли реформа СНГ?

З.Самедзаде:
СНГ солидный орган он объединяет независимые государства, это важная структура, но этот орган нужно обеспечить эффективной деятельностью, а это получается когда законы принятые и отвечающие национальным интересам должны быть соблюдены в рамках евразийского союза. Возникают многие вопросы – налогового характера, протекционизм. Одним словом нужна единая позиция, единый подход. Александр Григорьевич Лукашенко совершенно правильно подчеркнул то что парламентарии должны активнее участвовать в этих процессах, а то получается собираются парламентарии стран СНГ, обсуждают общие вопросы, но никаких конкретных результатов нет... Каждая стана имеет свои определенные проблемы но к этим проблемам надо подходить первую очередь исходя из национальных интересов той стороны которое поднимает вопросы, а также эти вопросы должны соответствовать принципам сою-

Ведущая:
Вы знаете по себе если рядом неспокойно, то это мешает в том числе развитию экономики на континенте, растёт напряжённость и нужны активные действия. Минск выступает с инициативой Хельсинки 2 и предлагает навести мосты между Востоком и Западом. Как вам кажется какие усилия сейчас должен предпринять мир?

З.Самедзаде:
Мир, во первых должен принять конкретные меры по ликвидации очагов в конфликтных регионах, вы знаете ситуацию на ближнем востоке – в Ливии, Сирии, Египте, Ираке... В результате чего возникли эти глобальные конфликты которые потрясли весь мир? Из-за не учета национальных интересов, из-за тех сил которые они хотели показаться более могущественными, диктовать свои условия... Сегодня миру нужны твёрдые лидеры, которые защищают свою страну. Мне симпатизирует позиция А.Лукашенко, который выступая в Сочи и встречаясь с нашим президентом и другими главами государств ещё раз указал что в нашем несвободном мире нужен консенсус.

Ведущая:
Реальная экономика это то что всегда подтягивает за собой большую политику. Ученые по своему призванию они подсказывают направления, вектор и как нужно двигаться дальше. С вашим именем связывают формирование целых отраслей экономической науки. В белорусской модели развития есть примеры для других стран

З.Самедзаде:
Модель экономического развития Беларуси заслуживает самых положительных оценок, эта модель не фетишизировала рыночную экономику. Рынок безусловно играет важную роль, это свобода, определенная либерализация.. не полная либерализация, не полная эко-

Ведущая:
Беларусь взяла курс на построение Айти страны. Парк высоких технологий, великий камень примеров можно приводить много но мы не одним этим занимаемся... Как нам сегодня выдержать эту жесткую конкуренцию?

З.Самедзаде:
21 век это век конкуренции. Беларусь сегодня не только на постсоветском пространстве, но и в Европы и занимает одно из ведущих мест по объему технологической продукции. Это крупная цифра - полтора миллиарда долларов. Страна идёт по пути интенсивного развития информационных технологий. Это завтрашний день. Миллиарды долларов большие страны вкладывают в информационные технологии, фактор человеческого капитала сегодня играет важную роль. Опыт Беларуси и в этом направлении заслуживает самой высокой оценки.

Ведущая:
Ваша любимая тема Китай. Эта страна уже начинает теснить по экономике США, весь мир заговорил сегодня о восстановлении Великого Шёлкового Пути. Беларусь в этом проекте уже занимает важное место. Вы долгое время изучали китайское экономическое чудо, ваша оценка перспектив.

З.Самедзаде:
Мне повезло я изучил основательно китайскую экономику и белорусскую, потому что в реформировании экономики у этих стран есть много общего. В Китае тоже они не фетишизировали рыночные отношения, это действительно уникальная страна. Меня всегда поражал факт, того что как полтора миллиардное население в условиях глобальных катаклизмов обеспечивает свою продовольственную безопасность. За счет трудолюбия, умелого подхода

Ведущая:
В Азербайджане нефть, Беларусь понятно находится на другом энергетическом полюсе и мы делаем ставку на электротранспорт и даже создаем собственный электрокар. Какой ваш рецепт энергетического успеха?

З.Самедзаде:
Обладание природными ресурсами это не панацея от всех бед. Есть страны, которые производят намного больше нефти, чем Азербайджан, но они по показателям уровня жизни и по показателям характеризующим экономическое развитие очень отстают. Важно умело использовать эти ресурсы. Азербайджан ведёт активную энергетическую политику и извлекает из неё положительные результаты. У вас нет нефти, но есть трудолюбивый народ, высочайший уровень человеческого капитала, вы развивайте свою энергетическую базу, разрабатываете альтернативные источники. И это правильный путь. Потому, что нефть не вечное благосостояние – через 20, 30, 40, 50 лет её не будет. Диверсифицировать по опыту Беларуси электроэнергетику, строительство атомных электростанций на базе современных технологий. Это безусловно важный фактор предотвращения энергетического голода. Вообще вопросы безопасности – энергетическая, продовольственная в целом экономическая безопасность ключевая задача стран во всём мире. Эти факторы, плюс политическая стабильность это гарант будущей стабильности это перспективных, высоких темпов качественного развития государства.

Ведущая:
Возвращаясь к нефти, многие страны которые богаты нефтяными недрами, уже сейчас заговорили о пост нефтяной эре в экономике и Азербайджан ко-

Ведущая:
Спасибо что нашли время ответить на наши вопросы.
З.Самедзаде:
Спасибо и Вам за приглашение.

26 oktyabr - 1 noyabr 2017-ci il

İstedadlı alim, təcrübəli iqtisadçı, müdrik ağsaqqal

Iqtisad elmləri doktoru, professor Rauf Cəbiyev Azərbaycanın tanınmış iqtisadçı alimlərindəndir. O, 1935-ci il oktyabr ayının 25-də Bakı şəhərində anadan olmuşdur. 1965-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (hazırkı Bakı Dövlət Universiteti) filologiya, 1971-ci ildə isə D.Bünyadzadə adına Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutunun (hazırkı İqtisad Universiteti) Sənaye İqtisadiyyatı fakültəsini bitirmişdir.

Az bir zaman çərçivəsində Rauf Cəbiyev iqtisadiyyat sahəsində bacarıqlı bir tədqiqatçı olduğunu göstərir və 1974-cü ildə uğurlu elmi müdafiəsindən sonra iqtisad elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə alır. Bu sahədə ilk addımları və uğurları Rauf müəllimi daha gərgin və səmərəli

işləməyə, fəaliyyətini genişləndirməyə sövq edirdi. Elmi fəaliyyətini davam etdirmək onun həyat amalına çevrilmişdi. 1991-ci ildə iqtisad elmləri doktoru və 1993-cü ildə Azərbaycan Respublikası Ali Attestasiya Komissiyasının qərarı ilə professor elmi adını qazanır.

Onun elmi fəaliyyət dairəsi keçən əsrin 70-90-cı illərində yeni təsərrüfatçılıq şəraitində mənfəətin stimullaşdırıcı rolu, sənayedə təsərrüfat hesabı münasibətlərinin təkmilləşdirilməsi və inkişafı problemlərinə həsr edilmiş və bu istiqamətdə SSRİ miqyasında nəşr edilən nüfuzlu iqtisadiyyat jurnallarında çoxsaylı məqalələri işıq üzünə görmüşdür. Respublika və ittifaq miqyaslı elmi-praktiki konfranslarda prinsipial və no-

vator çıxışları ilə fərqlənmişdir. Professor Rauf Cəbiyev beynəlxalq layihələr üzrə keçirilən müsabiqələrdə də fəal iştirak edib. O, 2003-cü ildə Dünya Bankının "Azərbaycanda yoxsulluq və onun azaldılması", 2005-ci ildə "Neft və yoxsulluq" mövzusunda keçirilən müsabiqələrinin də qalibi olub. Həmçinin, 2007-ci ildə Rusiya Federasiyasının Azərbaycandakı səfirliyi tərəfindən elan edilən "Rusiya-Azərbaycan münasibətləri: stabil və qarşılıqlı maraqlar" adlı müsabiqədə iştirak edərək birinci yeri tutub.

Rauf müəllim 20 monoqrafiya və elmi kitabın müəllifidir, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinə həsr olunmuş 360-dan çox məqaləsi nəşr edilmiş, iqtisadçı-alimlər və tədqiqatçılar tərə-

findən elmi mənbə kimi istifadə olunmaqdadır.

Onun Azərbaycanda, MDB və digər xarici ölkələrdə çap olunmuş elmi məqalələri iqtisadiyyat elminin dəyərli nümunələrindən olmaqla, həm də Azərbaycan da iqtisadiyyat elminin inkişafı və uğurlarını ortaya qoyan nümunələrdir. Professorun sonuncu elmi əsəri "İnnovasiya sferasında Azərbaycanın dövlət siyasəti" adlanır. 2015-ci ildə Almaniyanın Berlin şəhərində çapdan çıxmış bu kitab istər elmi dairələrdə, istərsə də tədqiqatçılar arasında böyük marağa səbəb olmuşdur və əminliklə deyə bilərik ki, uzun illər də bu dəyərini itirməyəcəkdir.

Professor Rauf Cəbiyev iqtisadiyyat sahəsində xidmətlərinə görə, habelə beynəlxalq

layihələr üzrə keçirilən müsabiqələrdə dəfələrlə fəxri fərmanlar, pul mükafatı və qrantlar almışdır. Bu gün Rauf müəllimin 82 yaş tamam olur. Ömrünün 50 ildən çoxunu iqtisadiyyat sahəsində səmərəli fəaliyyətə həsr etmişdir.

Buna baxmayaraq, o, yenə gənclik eşqi ilə, həvəsi ilə yazıb yaradır. Onun işgüzarlığına və fəaliyyətinə bu gün də yalnız qibtə etmək olar. Rauf müəllim istedadlı alim, təcrübəli iqtisadçı, müdrik ağsaqqal, etibarlı dost və gözəl ailə başçısıdır.

Bir insan və alim kimi böyük ürəyə sahib olan professor Rauf Cəbiyevin həyat yolu onu tanıyanlar üçün bir örnəkdir.

Rauf müəllimin ad günü ərəfəsində Rusiyadan şad xəbər gəlirdi. Hörmətli alimimiz bir neçə

gün əvvəl Rusiya Təbiət Elmləri Akademiyasının müxbir üzvü seçilib. Bu münasibətlə Rauf müəllimi ürəkdən təbrik edirik, uğurlar və cansağlığı arzu edirik.

"İqtisadiyyat"

Pirallahı Sənaye Parkında infuziya və inyeksiya məhlullarının istehsalı üzrə müəssisə yaradılacaq

"Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti" ASC və Ukraynanın "İndar" şirkəti arasında Pirallahı Sənaye Parkında 3 hektar ərazidə infuziya və inyeksiya məhlullarının beynəlxalq standartlara (GMP) uyğun istehsalı üzrə müəssisənin yaradılmasına dair anlaşma memorandumu

imzalanıb. İnvestisiya dəyəri 17 milyon ABŞ dolları olan layihə çərçivəsində 350-yə yaxın iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, imzalanma oktyabrın 20-də Bakıda keçirilən Azərbaycan-Ukrayna biznes-forumunda baş tutub.

Sumqayıt Texnologiyalar Parkında Körfəz ərəb dövlətləri ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq əlaqələri müzakirə olunub

Ölkəmizdə səfərdə olan Körfəz Ərəb Dövlətlərinin Əməkdaşlıq Şurasının baş katibi Əbdülmətin bin Raşid Əl-Zəyyəninin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Sumqayıt Texnologiyalar Parkında (STP) olub. Sumqayıt Texnologiyalar Parkından bildirilib ki, əvvəlcə nümayəndə heyəti ilə ikitərəfli görüş keçirilib. Qonaqlara Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə ölkədə müxtəlif təyinatlı sənaye parklarının yaradılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər barədə ətraflı məlumat verilib. Qeyd edilib ki, 2009-cu ildən fəaliyyət göstərən Sumqayıt Texnologiyalar Parkında yaradılmış istehsal sahələrinin potensialı Azərbaycan iqtisadiyyatının qeyri-neft sektorunun inkişafının bariz nümunəsidir. Bildirilib ki, qısa müddətdə Cənubi Qafqazda unikal müasir texnopark yaradılıb. Hazırda burada 13 zavod və 30-dan artıq istehsal

sahəsi fəaliyyət göstərir. STP-nin baş direktoru Emin Məmmədov müəssisənin məhsullarının körfəz ərəb dövlətlərinin bazarlarına çıxarılması perspektivləri, iqtisadi əməkdaşlıq əlaqələri haqqında danışıb. Qeyd edilib ki, STP-nin tərkibində olan müəssisələr istehsal etdiyi yüksəkkeyfiyyətli, beynəlxalq standartlara cavab verən məhsulları və

də tələblərinə uyğun olduğunu hesab edirlər.

Qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirən nümayəndə heyətinin rəhbəri Əbdülmətin bin Raşid Əl-Zəyyəni Sumqayıt Texnologiyalar Parkının onlarda xoş təəssürat yaratdığını qeyd edib. Azərbaycan ilə şuraya üzv dövlətlər arasında əməkdaşlığın müxtəlif sahələrdə, o cümlədən qeyri-neft sektorunda daha da inkişaf etdirilməsi üçün böyük potensialın və qarşılıqlı marağın olduğunu vurğulayıb. STP ilə gələcək əlaqələrin qurulmasının keçiriləcək Azərbaycan-Körfəz Ərəb Dövlətlərinin Əməkdaşlıq Şurasının biznes-forumunda müzakirə edilməsinin vacib olduğunu söyləyib. Sonra nümayəndə heyəti zavodları gəzərək, istehsal prosesi ilə tanış olub. Onları maraqlandıran çoxsaylı suallar müəssisələr tərəfindən cavablandırılıb.

Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqı 7 saylı məktəbdə tədbir keçirmişdir

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının qrantı hesabına Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqı aktual mövzuda layihə icra edir. "Azərbaycan milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi"ndə "İnsan kapitalının inkişaf etdirilməsi" strateji hədəfinin təşviqi tədbirləri" adlanan bu layihənin icrası uğurla davam edir. Layihə çərçivəsində 16.10.2017 tarixdə Bakı şəhəri Səbail rayonu

də qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi mərhələsində insan kapitalı amili xüsusi ilə mühüm rola malikdir. İnsan kapitalının inkişafı isə təhsildən, onun keyfiyyətinin təmin edilməsindən daha çox asılıdır. Bu səbəbdən 2017-ci il ölkəmizdə "Təhsildə keyfiyyət ili" kimi qeyd edilir. Məruzənin sonunda tədbir iştirakçıları - Bakı şəhəri Səbail rayonu 7 saylı tam orta məktəbin direktoru Könül Həsənova və məktəbin müəllimləri bu məsələ

7 saylı tam orta məktəbdə peşəkar kollektivin nümayəndələrinin iştirakı ilə dəyirmi masa keçirilmişdir. Tədbirdə layihə eksperti, ADPU-nun dosenti İlham Əhmədov məruzə ilə çıxış etmişdir. Məruzəçi qeyd etmişdir ki, milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsində əsas strateji hədəflərdən olan "İnsan kapitalının inkişaf etdirilməsi" məsələləri bu gün bütün ölkələr üçün aktualdır. Bu gün ölkəmiz

ilə əlaqədar öz fikrini və təkliflərini bildirmiş, belə maraqlı mövzuların layihə çərçivəsində həyata keçirildiyi üçün təşkilatçılara Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasına və Azərbaycan Respublikası İqtisadçılar İttifaqına minnətdarlıq bildirmiş, maraqlı məruzə üçün təhsil eksperti İlham Əhmədova təşəkkür etmişlər.

Barama FinTech Hackathon 2017 Mobile App layihəsinə qeydiyyat başladı

"Azercell Telekom" MMC və "PAŞA Bank"ın dəstəyi, "Barama İnnovasiya və Sahibkarlıq Mərkəzi"nin və ADA Universitetinin təşkilatçılığı ilə gənc proqramçılar üçün təlim və yarış xarakterli Barama FinTech Hackathon 2017 Mobile App layihəsinə start verilir. Artıq ölkəmizdə dördüncü dəfə təşkil olunan Barama FinTech Hackathon 2017 Mobile App layihəsi mobil developerlərin 36 saat ərzində yatmadan fasiləsiz yeni mobil tətbiqetmə hazırlamasını özündə ehtiva edən yarışdır. Bu layihənin əsas məqsədi ölkəmizdə informa-

siya texnologiyaları sahəsinə olan marağı artırmaq və bu sahədə olan istedadlı insanların bacarıqlarını göstərməsinə şərait yaratmaqdır. Bununla yanaşı, keçirildiyi müddət ərzində müxtəlif proqramları və alətlərin yaradılması, bununla da proqramçıların öz aralarında rəqabət şəraitində biliklərini yoxlamaq və yeni biliklər qazanmalarına şərait yaratmaq da layihənin əsas məqsədlərindəndir. 15 yaşından yuxarı və texniki biliklərlə malik olan hər kəs 25.10.2017 tarixinə qədər www.hackathon.barama.az linki vasitəsilə qeydiyyatdan

keçib bu yarışmada iştirak edə bilər.

Qalibləri aşağıdakı hədiyyələr gözləyir:

1 yer tutan komanda - 1500 azn dəyərində hədiyyələr
2 yer tutan komanda - 750 azn dəyərində hədiyyələr
3 yer tutan komanda - 450 azn dəyərində hədiyyələr
Onu da bildirək ki, layihə çərçivəsində komandaların qida tələbatı Özsüt restoranlar şəbəkəsi tərəfindən ödəniləcək. Tədbirin Media dəstəyi isə technote.az tərəfindən təmin ediləcək. Xatırladaq ki, Barama İnnova-

siya Mərkəzi Azercell şirkəti tərəfindən Azərbaycanda sahibkarlığa dəstək vermək məqsədilə 2009-cu ildə yaradılmış layihədir. Barama əsasən informasiya texnologiyaları sahəsində fəaliyyət göstərən layihələri və yaranmaqda olan şirkətləri - startup-ları dəstəkləyərək onların şirkət kimi fəaliyyət göstərməsinə kömək edir. Fəaliyyətdə olduğu 7 il ərzində mərkəz bir çox uğura imza atıb. Belə ki, mərkəzdə 100-dən çox layihə fəaliyyətə başlayıb, onlardan 40-ı uğurla başa çatıb, hal-hazırda fəaliyyətdə olan 4 uğurlu şirkət yaranıb.

REKLAMIN VİZUAL TƏRTİBATI ÜÇÜN PSIXOLOJİ ÜSULLAR

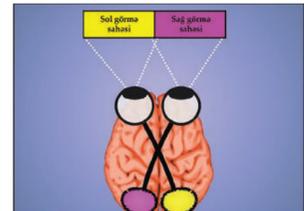
Amerikalı sahibkar və marketoloq Nik Kolenda reklamda vizual kontentin yaradılmasının çoxsaylı taktikasını müəyyən etmişdir. Bunlarla tanış olaq.

REKLAM KONTENTİ

Reklam adətən üç elementi ehtiva edir: təsvir, sözlər (mətnlər) və brendinq (loqotip).

Təsvirlərin və qrafiklərin soldan yerləşməsi.

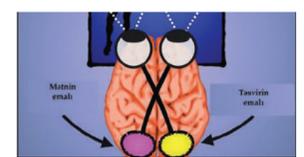
Elanın tərtib edilməsi zamanı təsvirin və mətnin məkanca mövqeləşməsinə nəzərə almaq lazımdır. Bu elementlərinizin görünüşününün anatomik xüsusiyyətləri ilə üst-üstə düşməlidir.

Siz xarici siqnalları bir görmə sahəsindən qəbul edirsinizsə, onda bu informasiyanı artıq əks yarımkürəyə emal edirsiniz.

Sol görmə sahəsində yaranan stimullar (hərəkətgətirici səbəb, maraqlandırıcı amil) ilkin olaraq proyeksiyaya salınır və sağ yarımkürə ilə emal olunur. Sağ görmə sahəsində yaranan stimullar da ilkin olaraq proyeksiyaya salınır və sol yarımkürə ilə emal olunur.

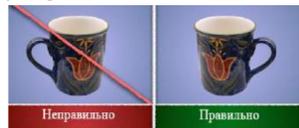
Neyroanatomik strukturun belə bir quruluşu sayəsində sağ yarımkürə reklamın sol hissəsində təqdim olunan informasiyanı emal edir.

Bir halda ki, sağ yarımkürə təsviri informasiyanın, sol yarımkürə isə məntiqi və şifahi verbal informasiyanın emalı üçün daha uyğundur, onda məntəndən sola təsvirin yerləşməsi bütün xəbərin emalını yaxşılaşdırır. Elanın sol tərəfinə yaxın qrafiklərin və təsvirlərin yerləşməsi zamanı informasiyanın emalının itiliyini, yəni cəldliyini artırırırsınız. İnsanlar elanı daha müsbət qiymətləndirərək, onu sürətlə qəbul edəcəkdir. Reklam şəkillərində insan təsviri olunarkən onun duruşu, sağa meyilli olarsa vizual baxımdan düzgün hesab olunmur. Reklamda insanın duruşu sola meyilli olarsa bu daha yaddaqlan olar.

Mental qarşılıqlı fəaliyyəti həvəsləndirən məhsulun təsviri. Bu taktika reallaşmada çox təsirli və sadədir. Əsas məqsədə - mental qarşılıqlı fəaliyyətə nail olmaqdan ötrü öz məhsulunuzun nümayiş etdirin.

Misal olaraq göstərmək lazımdır ki, 2012-ci ildə tədqiqatçılar Rayan Elder və Ariadne Krişna qəhvə fincanının reklamının eksperimentini iştirakçılara nümayiş etdirdilər. Məlum oldu ki, sınaqdan keçirənlər böyük ehtimalla əmtəni o zaman almaq istəyirdilər ki, fincanın dəstəyi sağa tərəf dönə bilsin.

Tədqiqatçılar hesab edirlər ki, bu, hərəkətin yüksək daxili stimulyasiyası ilə əlaqədardır. Dəstək sağda yerləşən zaman eksperiment iştirakçıları böyük dərəcədə predmetlə fikrən (xəyalən) qarşılıqlı fəaliyyətə də olurdular. Lakin bu effekt iştirakçılar nəyisə əlinə götürən zaman itib batırdı. Eksperiment iştirakçısının əsas əli sərbəstdirsə, predmetin müvafiq vizual təsiri alqı niyyətinin

güclənməsinə gətirib çıxarır. Lakin əsas əl məşğuldursa, əks effekt alınacaqdır. İndi əmtənin dəstəyi olmayan halı nəzərdən keçirək. Bir neçə eksperiment çərçivəsində tədqiqatçılar digər modelləşdirmə növlərinin sübutunu tapdılar. Belə ki: yemək qablarını və ləvazimatlarını (qaşığı, çəngəl və s.) sağ tərəfdə yerləşdirin (sağ əllə fikrən qarşılıqlı fəaliyyət üçün):

Siz belə təsvirlərdən həmişə istifadə edə bilərsiniz (məsələn, reklamda və ya e-commerce saytlarında). Əksər vaxtlarda belə hallar əmtəni daha cəlbədicidir, çünki mental qarşılıqlı fəaliyyətin möhkəmlənməsi funksiyasına malikdir.

İnsanlara digərlərinin diqqətli baxışlarının ardınca getməsi xasdır. Bu cəhət bizim əcdadlarımıza təhlükəni aşkar etməyə kömək etmişdir, təkamül isə badamcıq vəzilərdə bu qabiliyyəti sürətləndirmişdir. Bu meyildən reklam kampaniyalarında istifadə edilə bilər. Əgər sizin elanızın insanların təsvirini əks etdirirsə, onları öz STA-nızda (fəaliyyətə çağırış düyməsi) meyilləndirin. Məhz bununla siz bu sahəyə diqqətli cəlb edəcəksiniz.

Frontal (üzü baxana tərəf çevrilmə) təsvirlər elanın vacib hissələrinin əvəzinə əsas qəhrəmana diqqət cəlb edəcəkdir (davamı var).

BDU-nun dosenti
F.M.Qarayev

Azercell-dən "Hədsiz" İnternetlə və ilkin ödənişsiz iPhone8 əldə et!

iPhone 8 və iPhone 8 Plus ci-yata keçirən abunəçilər isə ilk ay üçün "Hədsiz" tarifindən pulsuz istifadə qazanacaqlar. Öncədən sifariş kampaniyasına qoşulmaq üçün abunəçilər 20-26 oktyabr tarixləri ərzində Azercell-in rəsmi veb sahifəsindən (www.azercell.com) sifariş qeyd etməli, 27 oktyabr - 3 noyabr tarixlərində isə Azercell-in Müştəri Xidmətləri Mərkəzlərində sifarişlərini öncədən həyata keçirən abunəçilər isə ilk ay üçün "Hədsiz" tarifindən pulsuz istifadə qazanacaqlar.

Öncədən sifariş kampaniyasına qoşulmaq üçün abunəçilər 20-26 oktyabr tarixləri ərzində Azercell-in rəsmi veb sahifəsindən (www.azercell.com) sifariş qeyd etməli, 27 oktyabr - 3 noyabr tarixlərində isə Azercell-in Müştəri Xidmətləri Mərkəzlərində sifarişlərini öncədən həyata keçirən abunəçilər isə ilk ay üçün "Hədsiz" tarifindən pulsuz istifadə qazanacaqlar.

Onu da bildirək ki, telefonların sayı məhduddur. Qeyd etmək lazımdır ki, iPhone 8 və iPhone 8 Plus mobil telefonları iPhone-nun ən yeni nəsil modelləri olub, yeni kamera sistemi və orijinal dizaynı ilə seçilir. Azercell şirkəti bundan sonra da abunəçilərini yeni sərfəli kampaniya və xidmətlərlə sevindirəcək davam edəcək.

Bakcell abunəçiləri ölkə xaricində xərclədikləri məbləğin ƏDV hissəsini geri ala biləcəklər

Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Aparıcı Mobil İnternet Proвайderi Bakcell şirkətinin abunəçiləri artıq ölkə xaricində xərclədikləri məbləğin əlavə dəyər vergisini (ƏDV) daha rahat formada geri almaq imkanını qazanıblar.

"TaxFree4U" xidməti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində Avropa ölkələrinə səfər edən Bakcell müştəriləri həmin ölkələrdə alış-veriş zamanı xərclədikləri məbləğin ƏDV-sini geri almaq üçün xüsusi mobil əlavədən istifadə edə biləcəklər. "Bakcell TaxFree4U" mobil əlavəsi sayəsində, həmin əlavə vasitəsilə qeydiyyatdan alınan xərclər üçün bəyannamə doldurmağa və yaxud bir neçə yerdə növbədə durmağa ehtiyac

olmayacaq. Proqramın digər üstün cəhəti ondan ibarətdir ki, abunəçilər sadəcə tərəfdaş mağazalar şəbəkəsində edilən alış-verişə görə deyil, ƏDV ödəyicisi olan bütün ticarət obyektlərində edilən alış-verişə görə ödənməmiş məbləğin də ƏDV hissəsini geri alacaqlar. Bakcell abunəçiləri mobil telefonlarına "Bakcell TaxFree4U" mobil əlavəsini yükləmək olar. Qeydiyyatdan keçmək üçün 5678 qısa nömrəsinə SMS yollamaq yetərlidir.

yada olarkən etdikləri xərcləri bu proqrama asanlıqla daxil edə və xərclədikləri ümumi məbləğin 19%-ə qədərini geri ala bilərlər. Azərbaycan, ingilis və rus dillərində təqdim edilən mobil əlavə bütün Bakcell abunəçiləri üçün nəzərdə tutulub. "Bakcell TaxFree4U" mobil əlavəsini AppStore və ya GooglePlay vasitəsi ilə yükləmək olar. Qeydiyyatdan keçmək üçün 5678 qısa nömrəsinə SMS yollamaq yetərlidir.

Bakcell-in sponsorluğu ilə Azərbaycanın Rəqəmsal Ticarət Qovşağının ilk beynəlxalq konfransı keçirilib

Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Aparıcı Mobil İnternet Proвайderi Bakcell şirkətinin sponsorluğu, İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Bakıda "Azərbaycanın Rəqəmsal Ticarət Qovşağı: İnkişaf perspektivləri" mövzusunda beynəlxalq konfrans təşkil edililib. Bakıda baş tutan konfransda rəqəmsal ticarət qovşaqlarının inkişafı ilə bağlı ümumi konsepsiya, bu sahədə əməkdaşlıq,

elektron imzaların tətbiqi və qarşılıqlı tanınması mövzusunda təqdimatlar olub. Məruzəçilər ixtir prosedurlarının sadələşdirilməsi üçün yeni imkanlar, qeyri-rezidentlərə elektron imzaların verilməsi, məsafədən şirkət qeydiyyatı və idarə olunması, elektron bankçılıq üçün yeni həllərlə bağlı təqdimatlar edib. Konfransda Avropa İttifaqı, Dünya Bankı, UNDP başda olmaqla beynəlxalq təşkilatlar, Böyük Britaniya, Rusiya, Esto-

niya, ABŞ, Polşa, İsveçrə və digər ölkələrdən biznes nümayəndələr, habelə Azərbaycanın dövlət qurumlarının və ictimai təşkilatların təmsilçiləri iştirak edib. Azərbaycanın Rəqəmsal Ticarət Qovşağının ilk beynəlxalq konfransı zamanı İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi ilə bir neçə ölkənin mətbəx qurumları arasında əməkdaşlığa dair memorandumlar imzalanıb.

"Aura" Sağlamlıq mərkəzi yeni aksiyaya start verib

15 noyabr tarixinə qədər davam edəcək qızıl fürsət aksiyasını qaçırmayın. "Aura" Sağlamlıq mərkəzindən 3 aylıq üzvlük aldıqda 1 ay, 6 aylıq üzvlük aldıqda 2 ay və bir illik üzvlük aldıqda əlavə 3 ay pulsuz üzvlük hədiyyə olunacaq. Qeyd edək ki, sahəsi 3 500 kv.metr olan 3 mərtəbəli "Aura" sağlamlıq mərkəzində peşəkar idmanla məşğul olmaq üçün hər bir şərait var. Trenajor zalında bütün qrup

əzələləri möhkəmləndirmək üçün 50-dən artıq müasir trenajor, ürək əzələlərini möhkəmləndirmək və artıq çəkidən azad olmaq üçün kardio trenajorlar quraşdırılıb. Eləcə də, açıq tennis kortu, spa-tərəpvlərin xidmətləri, istirahət otaqları, qapalı və ilin isti vaxtlarında açıq havada işləyən 2 hovuz "Aura" klubunun daimi üzvlərinə xidmət edir. Mərkəzə gələnlərə

dəsmallar, xələtlər və nələyin və kosmetik vasitələr verilir.

IDEAL DIZAYN
Daimi tərəfdaşınız

KEYFİYYƏTİMİZƏ ÖNƏM VERDİYİNİZ DAİMİ TƏRƏFDAŞINIZ

- Ofis mebelləri
- Metal mebellər
- Metal seyflər
- Teatral kürsülər
- Məktəb mebelləri
- Yumşaq mebellər

*3434
Yeni müştəriyə xüsusi

Tel: (012) 480 37 55
e-mail: office@idealdizayn.az
www.idealdizayn.az
Ünvan: Bakı şəh., Ə.Rəcəbli küç. 40

"AtaTravel" MMC Nar bayram festivalına tur keçirir

"AtaTravel" MMC 4 noyabr tarixində Göyçayda keçiriləcək XII Nar bayramına tur təşkil edir. Bir nəfər üçün turun qiyməti 20 AZN təşkil edir. Qiymətə komfortlu nəqliyyat, səhər yeməyi, ekskursiyalar, tur rəhbəri, peşəkar fotoçəkiliş, yolboyu əyləncəli oyunlar və hədiyyələr daxildir. Həmçinin, tur iştirakçılarına 1 kq bütün regionlarında yetişdirilən və digər hədiyyələr təqdim ediləcək. Sərbəst vaxtda Çərəkə kəndinin Çərəkə gölünə ekskursiya keçiriləcək. Qeyd edək ki, Nar bayramında Göyçay rayonunun ayrı-ayrı kəndlərində yetişən Gülövşə, Vələs, Balamürsəl, Şirinnar,

Tumsuz nar və digər nar növləri və onlardan hazırlanmış məhsullar sərgidə nümayiş etdiriləcək. Narlar tarixən Azərbaycanın, demək olar ki, bütün regionlarında yetişdirilir. Lakin quru subtropik zondada yerləşən Şirvan ən yaxşı nar sortlarının yetişdirilməsi mərkəzi kimi qəbul edilmişdir. Şirvan istehsalı üçün əsas etibarlı ilə Göyçay rayonunda yetişən narlardan istifadə olunur. Daha geniş məlumat al-

maq üçün "AtaTravel" MMC-yə (994 12) 493-05-01 (daxili 104) nömrəli telefona və ya (050) 245 05 09 mobil telefonuna zəng vurun. "AtaHolding" Şirkətlər Qrupunun turizm sektorunda "AtaTravel" MMC, "AtaTurizm" və "Excelsior Hotel & Spa Baku" oteli fəaliyyət göstərir. 2011-ci ildə təsis edilmiş "AtaTravel" MMC turizm agentliyi dünyanın istənilən yerinə səyahət xidmətləri təklif edir. Şirkət öz müştərilərinə mehmanxana, uçuşlar, köçürmələr, əvvəlcədən sifariş, sığorta, viza ilə əlaqədar xidmətlər göstərir.

ETİBARSIZDIR

Bakı şəhəri, Seyidbəyli küçəsi, ev 4, mənzil 1 ünvanında Cəbrayilov Nadir Bəhlül oğlunun adına verilmiş seriya MN № 002093 qeydiyyat vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təsisçi:
Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ

Baş redaktor:
Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:
Ziyad Səmədzadə, Aytən Səmədzadə, Akif Musayev, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Elşad Səmədzadə, Məhiş Əhmədov, Müşfiq Atakişiyev, Amil Məhərrəmov, Rüfət Quliyev, Mirqasım Vahabov, Süleyman Qasımov, Ədalət Muradov, Vahid Novruzov, Aydın Hüseynov, Rəsul Balayev, Cahangir Qocayev, Abbas Əliyev

Redaksiyanın ünvanı:
Əliyar Əliyev küçəsi, 7
Redaksiya: 566 09 60
Faks: 514 14 27
Mühasibatlıq: 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafehinə uyğun gəlməlidir. "İQTİSADİYYAT" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və səhifələnməmiş, "Azərmedia" MMC mətbəxində çap edilmişdir. Lisenziya: 022201; İndeks: 0355; Tiraj: 2500